

Załącznik nr 3 do uchwały nr XVIII/ /25
Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim
z dnia 18 grudnia 2025 roku

Objaśnienia
do Wieloletniej Prognozy Finansowej
Gminy Aleksandrów Łódzki
na lata 2026 – 2031.

Wieloletnia Prognoza Finansowa dla Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2026- 2031 została opracowana zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- ustawa o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 1465)
- ustawa o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2025r., poz. 1483)
- ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024r., poz. 1572)

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Aleksandrów Łódzki zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 83). Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Aleksandrów Łódzki jest projekt uchwały budżetowej na 2026 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2025 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Aleksandrów Łódzki za lata 2024 i 2023 oraz Wytoczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 21 lipca 2025 r.). W kolumnie dotyczącej przewidywanego wykonania w 2025 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy Aleksandrów Łódzki na dzień przygotowania projektu, z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu w 2025 r.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2025 r. poz. 1483) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie, a dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2031. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Aleksandrów Łódzki została przygotowana na lata 2026-2031.

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Aleksandrów Łódzki wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – dynamikę realnej PKB, dynamikę średniorocznej inflacji (CPI) oraz dynamikę realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Aleksandrów Łódzki, co, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki. Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 21 lipca 2025 r.,

DOCHODY

Przywołane wyżej "Wytyczne ..." i wskazane w ww. dokumencie prognozy wskaźników makroekonomicznych posłużyły jako podstawa do oszacowania podstawowych wielkości po stronie dochodów budżetów Gminy Aleksandrów Łódzki w horyzoncie do 2031 roku.

Prognozy dochodów Gminy Aleksandrów Łódzki dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
3. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;
4. pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody ze sprzedaży majątku;
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2026 r. stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Gminy Aleksandrów Łódzki, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2026 r. ustalono więc na poziomie 31 400 000,00 zł, co stanowi 109,03% dochodów z tego tytułu planowanych do uzyskania na koniec 2025 r. W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych. Polityka taka będzie prowadzić do urealnienia strony dochodowej budżetu gminy i przynajmniej częściowo będzie uwzględniać zmieniającą się sytuację makroekonomiczną w kraju.

W przypadku udziału w podatkach centralnych grupa tych dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju. Przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów

w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, ale również trend utrzymujący się od kilku lat w naszej gminie, z którego wynika iż, Gmina Aleksandrów Łódzki w dalszym ciągu jest atrakcyjnym miejscem na mapie województwa łódzkiego i w dalszym ciągu coraz więcej osób decyduje się na zamieszkanie na terenie naszej gminy co przekłada się na wyższe udziały w podatku dochodowym PIT oraz od osób prawnych CIT.

W przypadku dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2026 rok przyjęto je w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowane wskaźniki makroekonomiczne oraz dane historyczne.

Dochodów o charakterze majątkowym nie poddano waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych. W 2026 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 2 500 000,00 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna oraz, że gmina posiada przygotowane do sprzedaży nieruchomości.

WYDATKI

Prognozując plan wydatków Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2026 - 2031 również opierano się na wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych. Brano pod uwagę także dane historyczne związane z wykonywaniem wydatków w poprzednich latach oraz konieczność zachowania ciągłości działania przy rozpoczętych projektach, przede wszystkim w zakresie wydatków majątkowych. Z uwagi na sytuację finansową gminy będziemy dążyć do gospodarki oszczędnościowej.

Prognozy wydatków Gminy Aleksandrów Łódzki dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki na poręczenia i gwarancje;
3. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
4. pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2026 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2026 r. w budżecie Gminy Aleksandrów Łódzki wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 107 851 459,40 zł, co stanowi zmianę w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2025 r. o kwotę 3 392 791,82 zł. W latach 2027-2031 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych.

W okresie prognozy Gmina Aleksandrów Łódzki planuje wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji, w ramach wydatków bieżących uwzględniono poręczenie, razem z innymi gminami z

Powiatu Zgierskiego, części kredytu dla Stowarzyszenia Hospicjum im. Jana Pawła II w Zgierzu. Poręczenie w kwocie 470.000,00 zł zostało udzielone na 15 lat, z karencją spłaty kapitału w roku 2022. Plan w latach 2026 – 2031, po 34.000,00 zł w każdym roku prognozy, to 204.000,00 zł. W latach następnych, 2032 – 2036, pozostaje kwota 204.000,00 zł.

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów. Zgodnie z aktualną projekcją Narodowego Banku Polskiego, inflacja CPI będzie systematycznie spadać, powracając trwale do przedziału odchyleń od celu inflacyjnego (1,5%-3,5%) w pierwszym kwartale 2026 roku.

Prognoza na lata po 2026 r. jest oparta na scenariuszu stabilnego rozwoju makroekonomicznego Polski. Jako, że stawka WIBOR jest ściśle skorelowana ze stopami procentowymi NBP oraz ogólną sytuacją na rynku międzybankowym, przyjęto, że od 2027 roku do dalszych lat prognozy, dla celów kalkulacyjnych przyjęto niższe stopy oprocentowania o 2.5% dążąc do celu inflacyjnego.

Plan gminnych wydatków zawiera w ramach wydatków bieżących jak również w ramach wydatków majątkowych projekty realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Jeżeli chodzi o inwestycje to na moment opracowywania prognozy założenia w tym zakresie obejmują finansowanie ich w roku 2026 środkami własnymi i zewnętrznymi, oraz środkami unijnymi. Planowana na rok 2026 wielkość wydatków majątkowych to kwota 20.653.049,71 zł, z dość dużą wartością dofinansowania ze źródeł zewnętrznych. Kolejne lata to wydatki majątkowe na poziomie powyżej 24.500.000zł, ale mniejsze niż 28.000.000zł, w oparciu przede wszystkim o środki własne, z nadwyżki operacyjnej, na którą to kategorię duży wpływ będzie miała realizacja dochodów ze szczególnym uwzględnieniem bieżących. Z dużych projektów prognoza uwzględnia realizację : Budowa niskoemisyjnego systemu mobilności w Gminie Aleksandrów Łódzki-budowa dróg dla pieszych i rowerów II etap; Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Aleksandrów Łódzki; Budowa instalacji paneli fotowoltaicznych dla budynków użyteczności publicznej w Gminie Aleksandrów Łódzki; Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki; Budowa ciągu komunikacyjnego Poselska - Sportowa – Nowokaliska. Oczywiście należy zauważyć, że realizacja niektórych inwestycji w dalszym ciągu zależna jest od pozyskanych na nie środków zewnętrznych.

PRZYCHODY, ROZCHODY, WYNIK.

Bilansowanie zaprojektowanych w roku 2026 dochodów i wydatków nie zakłada na ten moment korzystania z nowych instrumentów dłużnych. Dług, który planowany jest na koniec 2026 roku w kwocie 64.140.712.00zł zł, stanowiącej 25,63 % planowanego dochodu rocznego, spłacony zostanie z planowanych rokrocznie nadwyżek budżetowych (operacyjnych) i jak zakłada prognoza w tym zakresie będzie systematycznie zmniejszany do roku 2031. Oprócz zaciągniętych zobowiązań długoterminowych, kwota długu obejmuje także kwotę, którego spłata dokona się z wydatków budżetu. Saldo zobowiązań wynikających z umów spłacanych wydatkami na koniec 2026 r. wyniesie 140 712,00 zł (pozycja 6.1).

Planowane w poszczególnych latach Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Aleksandrów Łódzki spłaty, obsługa oraz poziom zadłużenia nie przekraczają wskaźnika maksymalnego obciążenia z tytułu spłat długu jednostki ustalonego zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, obliczonego jako relacja spłat rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych, spłat potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów bieżących do obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu. W prognozie została zachowana także zasada wynikająca z art. 242 ustawy z

dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, według której organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych oraz wolne środki.

Oczywiście spełnienie założeń i prognoz przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej będzie wymagało dyscypliny oraz konsekwencji w działaniach w zakresie realizacji prognozowanych dochodów oraz realizacji wydatków bieżących. W związku z powyższym należy stwierdzić, że istnieją realne podstawy do przewidywania działalności gminy w najbliższych latach. W konsekwencji można zaznaczyć, że odpowiadają wymogom zawartym w art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych mówiących o tym, że wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna.